

Laodiceai gyülekezet

Jel 3,14-22

Laodicea városáról

Laodicea, Kolossé városa mellett található, Filadelfiától délkeletre fekszik. Frigiai régi város, amelyet II. Antiochus szír uralkodó (Kr. e. 261-246) alapított és feleségéről, a kiállhatatlan természetű Laudikéről nevezte el, akire Dán 11,6-ban történik közvetett utalás. Eredetileg Diospolisnak nevezték, majd Reos-ra változott a város neve, majd Laudikea lett a neve, ma Eski-hissár néven találhatjuk meg, ami lefordítva annyit jelent „Régi-kastély”, elmúlt dicsőségének és gazdagságának emlékére.

Tacitus a kiváló római történetíró is említést tesz Laodicea városáról. Kis-Ázsia egyik legjelentősebb és legbefolyásosabb városának nevezete, gazdagságát és hatalmát dicsérte. Kr. u. 60-ban hatalmas földrengés pusztította el Hieropolissal és Kolossé városaival együtt. Az újjáépítés során, büszkén, gőgösen utasították vissza a római császár anyagi segítségét, tudjuk Tacitustól (Kr. u. 55-120 Annales 14.27). A helyreállítás során még szebb, gazdagabb épületeket alakítottak ki, saját erőből, amely még elbizakodottabbá tette a laodiceaiakat. János idejében, amikor a Jelenések könyvét írta, akkor már a város régen elfeledte az évtizedekkel korábbi pusztulását.

Timur Lenk vad csapatai 1402-ben a várost felégették és teljesen lerombolták, csakúgy, mint Efézust.

A mongol-türk lovas hadviselés (hadászat és harcászat egyaránt) Timur Lenk seregében érte el csúcspontját. Seregét Dzsingisz kán mintájára építette fel. A két fő fegyvernem az íjász könnyűlovasság és a döntő csapásokra összpontosítható nehézlovasság volt. Hadjáratain a főleg várak ostrománál bevetett könnyűgyalogosokat is lovon szállították. Az ostromokra alaposan felkészültek: a gyalogosok feltöltötték az árkokat, ostromgépeket készítettek, aknákat ástak. Viszonylag kis létszámú, de különlegesen kiképzett hegyi gyalogsága a legnehezebb terepeken is harcra képes maradt. Az egyes seregeket tízezredekre, azokat századokra és a századokat tizedekre osztotta.

Laodicea nagyon híres volt még orvosi iskolájáról is. Rendkívül fejlett bankszolgáltatása ráépült az orvosi szolgáltatásaira. Kiváló orvos generációk nőttek fel a városban, és a birodalom legtávolabbi részén is ismerték a laodiceai doktorokat. Nemzetközi tekintélye volt a városban készült szemkenőcsöknek és egyéb gyógyszereknek.

Nem mehetünk el szó nélkül a város kézműipara mellett sem. Különleges és nagyon ritka fekete gyapjút készítettek Laodiceában. A gyapjuszövetekből igen drága és előkelő takarókat és egyéb ruhákat készítettek. Az orvostudomány és a gyógyszerek, a bankvilág, a fekete gyapjú, mind-mind híressé tették a várost és ismerték az emberek a laodiceai termékeket. Pál apostol egyaránt írt levelet Kolosse és Laodicea keresztényei számára. Valószínűsíthetjük, hogy a Laodiceai levél az általunk Efézusi levélként ismert irat lehetett. Mindkét iménti gyülekezetet Epafrász alapította.

A mi korunk, a mi egyházunk Laodicea, bármilyen nevet adunk számára. Ennek a kornak vagyunk az átlói, mindnyájan ugyanannak a történelemnek vagyunk szenvedő és formáló alanyai. Laodicea a hetedik korszak. A hetes szám a Jelenések könyvében mindig valaminek a lezárását jelenti. Ez a hetedik gyülekezetnek írt levél. A befejezés, a vég gondolata uralja ennek a gyülekezetnek szóló üzenetet.

A laodiceai üzenet

Krisztus úgy mutatkozik be, mint „Ámen, a hű és igaz tanú”, ami Ézs 65,17 gondolatán alapul, ahol Isten önmagát „Ámennek” nevezte. Az ókorban az volt a hű és igaz tanú, aki a halált is vállalta a tanúságának igazsága érdekében. A tanúvallomás nem csupán egy eljárási mód volt, hanem az igazság kinyilvánítását is jelentette. Jézus a halált is vállalta, hogy Istenről tanúskodjon. Ma nem szeretünk tanúskodni. Vannak olyanok, akik a tanú mivoltukban veszítették el a tisztességüket és becsületüket. Jézus nem ilyen, mert Ő a halálig hűséges. Jézus a teremtett világ őselve, vagyis a teremtés titkának a kezdete is. Valószínűleg a laodiceaiak ismerték ezt a páli kifejezést, amit a Kol 1,16 tartalmaz.

„Sem nem hideg, sem nem forró” ez egyfajta határozott intést jelent. A hetedik gyülekezetnek szóló üzenetben nincs dicséret, csak dorgálás. Ennek a korszaknak a keresztényei meg voltak arról győződve, hogy viselkedésük az adott helyzetben kifogástalan. János pontosan ezt a viselkedést és gondolkodási módot kifogásolja a legerősebben a laodiceaiaknál. Ezen korszak keresztényei önmagukban tetszelegnek, önelégültségük pedig már-már istenkáromlást jelent. A levélből hangosan kihallatszik az erős ironia pofonként csattan a város sznob keresztényein, akik végtelen önbizalommal illegetik-billegetik magukat a márvány házaikban. Azzal ámtíják magukat és másokat, hogy a legfontosabb, hogy szépek és jól öltözöttek legyünk, miközben nincs lelki ruhájuk, és kilátszik mezítelenségük. Ezért azt ajánlja János, hogy vegyenek szemkenőcsöt, de ne a város patikájából, hanem Jézustól, így talán megláthatják a saját szégyenteljes helyzetüket. Aranyuknak, szemgyógyító gyógyszerüknek, fekete gyapjújuknak nincs semmilyen értéke. Vak, nyomorult, nyavalyás helyzetben vannak, nincs kiút, csak Jézusnál van megoldás!

Laodicea keresztényei, hamis és hiábavaló az a gazdagság, ami nem Istentől van. Egyfajta hamis gondolkodásmódot ostromoz meg itt az Ige. A város kizárta a mindennapi gondolkodásából Istent, úgy ahogy mi tesszük. Nem hiszünk a csodákban, csak imádkozunk érte! A politika itt van belül a templomainkban, az egyházban csináltunk egyházpolitikát, és döntéseinket ennek az oltára mellett hozzuk meg, de mindent megmagyarázunk. Isten „megítéli a népet”, ezt jelenti Laodicea.

A város keresztényeit még nem érte utol az üldözés, nem voltak nehézségeik. Mindent a külső formalizmusra helyeztek úgy, mint ahogy mi teszünk ma.

„Végy tőlem”... tűzben megpróbált aranyat. Cicero római konzul egyszer meglátogatta a várost, és megdöbbenve tapasztalta, hogy Laodicea önálló aranypénzt készít már évszázadok óta, amelyen nem a császárok képei voltak, hanem a helyi isteneik. 1Pét 1,7 gondolata is azt jelzi, hogy a színtiszta arany és az igaz hit kapcsolata világos volt a keresztények számára.

„Végy tőlem”...”fehér ruhát”. Mit kapott a tékozló fiú, amikor hazament? Laodiceaiaknak meg kell tanulni, hogy Istentől kapott fehér ruha minden általuk készített fekete gyapjúnál többet ér.

„Végy tőlem”... szemgyógyító irt, hogy láss! Csak akkor tudják megérteni saját helyzetüket, ha meglátják saját magukat. A fel nem ismert vakság a legveszélyesebb! A gyülekezet szemét, csak a Szentlélek tudja megnyitni, semmi más.

„Ajtó előtt állok és zörgetek” az ókorban ismert forma volt a végső egymásra találás szimbóluma. Az Újszövetség nyelvezetében pedig azt jelenti, hogy a végidő közel van, az ítélet közelsége elérkezett.

„...és vele vacsorálok és ő énvelem.” Az egész Szentírásban fontos a közös étkezés, hiszen különleges közösség alakul ki. Gondoljunk Jézus utolsó vacsorájára a tanítványaival. Jézus a győzőkkel egy különleges Pászka - széder vacsorát fog elfogyasztani. A győztesek vacsorája lesz ez, amelyik tökéletesen egyesíti Jézust és a hűséges keresztényeket.

A győztesek a királyi trónon foglalhatnak helyet. Nem csupán a szenvedésben, hanem az örömben is osztozunk Krisztussal.

Írta és előadta: Dr. Tokics Imre